

rem d'apellar als historiadors locals per decidir quin d'aquests coincideix amb l'Alqueria de G. (car Reglâ també registra l'Alq. de la Condesa i Alq. de los Frailes, pp. 101, 108).

GUARDA-SI-VENES, poblet de Segarra, de cases escampades, 4 k. al SO. de Guissona al mun. del qual està agregat.

PRON. POP.: *guardasibénes*, oït 1931 a Cabanabona, 1931 (Ll. 29, p. 220), i 1964 a Les Pallargues (XLI, 101a13).

La forma originària és: *guarda si vénen* 'mira que no vinguin (els moros)!'

MENCIONS ANT. 1040: en l'enumeració de castells que ha establert el comte d'Urgell en una prime-¹⁵ ra embranzida, entorn del terme de Guissona, terme que aviat es tornà a perdre en una contraofensiva sarraïna: «-- *Guarda si venen*, Orson --» ('Ossó de Sió') (MarcaH., 1070.16); 1099, en l'Acte de Consagració de l'església de Guissona: «*Guarda si veniunt*» (Mar-²⁰ caH., 1210.15); 1172: «castell de *Guarda-si-venen*» (BABL vi, 3954). Entenien: 'vigila si tornen a atansar-se els moros'; 1359: *Guardasiuens* (mal imprès -*asmens*) (CoDoACA XII, 59).

GUARDIOLADA. Altre nom d'aquesta família que ha sofert alteració per etim. pop.; poblet de Segarra, 3 k. a l'E. de Montoliu, al qual està agregat.

PRON. POP.: *guardioládə*, a Freixenet, Casac., 1920; oït *lə górdjə* i *lə guárdjə* a Llorac (xiv, 60).³⁰ Gent més llunyana féu confusions amb *Guardiola*, que és agre. a Vilanova de l'Aguda, la qual és uns 30 k. més al NNE.; a Cabanabona, que ja és més a prop d'aquest altre, em deien: «*gwardioplə*» i menys sovint «*Guardioládə*».

MENCIONS ANT. 1075: «Ugoni Dalmacii et coniu sua *Addeu* --- castrum de *Guardia lada*, --- *Capestain* --- *Lanera* ---» (MiretS., *Templ.*, p. 291; *Rev. Bibl. Cat.* vii, 8); 1090: «Olugia --- *Guardialada*, Talavera ---» (lleg. a l'Arx. de Solsona); 1129: «in *Guardialada*» (MiretS., *El més antic text cat.*, p. 13); 1131: *Guardialada* (CoDoACA iv, 6). En les llistes de parr. vigatanes S. XII, p. p. Pladevall, posa *Uardia lata* II i I, *lada* III (n.º 166); 1183: «apud *Guardiamlatam*» (*Cart.* Poblet, 2.2); 1196: *Guardialada* en l'orig. (i⁴⁵ *Guardiolada* en una còpia posterior) Kehr (*Papsturk.*, p. 572); 1234: *Guardialada* (MiretS., *Templ.*, 199); 1339: *Guardialata* (i St. Marie de *Guardiolada*) en la de 1331; llistes parroq. Junyent (*Misc. Griera*, 388, 376); 1396: «castell de la *Guardia Lada*» (BABL x,⁵⁰ 405); 1421: «del loch de la *Guardiolada*» (*Homen. a Rubió i Lluch* II, 138).

L'origen fou, doncs, *WARDIA LATA* 'fort (custòdia) en un cim d'ampla capçada'. Per infl. de *Guardiola* es convertí -*alada* en -*olada*. En efecte, era bastant natu-⁵⁵ ral la confusió amb *Guardiola de l'Aguda* i els altres homònims d'aquest nom: el cens de 1359 dona el nom *Guardiola* a *Guardiolada* (CoDoACA XII, 51).

Una evolució semblant hem vist a *Guardiolans*, al-⁶⁰

teració de *Gardilans*, que hem estudiat a l'art. *Gàrzola*.

Guardans, V. Engordany

GUARDIA

Selecció de NLL importants formats amb *guardia* 'castellet' (DECat iv, 699.700).

Sant Miquel de la Guàrdia, antiga parròquia rural del municipi de les Masies de Roda (Osona), prop del Ter.

La Guàrdia de Sagàs (o *Santa Maria de la Guàrdia*), poble del municipi de Sagàs (Berguedà), situat en un cim de la serra de la Guàrdia o Serra de Biure.

PRON. MOD.: *lə górdi*, oït per JCoromines allí (c. 1930).

La Guàrdia d'Ares, municipi de l'Alt Urgell. Comprèn la part alta de la *Vall de la Guàrdia* o d'Aguilar, afluent per la dreta del Segre.

PRON. MOD.: *la gwárdia*, a Organyà, Casacuberta (c. 1920).

DOC. ANT.: 1100: *Chastri Guardia* (BABL VIII, 545).

GUÀRDIA DE NOGUERA, o *Guàrdia de Tremp*, municipi del Pallars Jussà, a la dreta de la Noguera Pallaresa.

PRON. MOD.: *gwárdia*, a Palau de Noguera per Casacuberta (c. 1920).

DOC. ANT. 1046: *ipsa guardia que nominant de Ermodolfo* (BABL vi, 112); 1359: *Loch de la Guardia* (CoDoACA XII, 72).

³⁵ *La Guàrdia del Bruc* o *de Montserrat*, antic castell del municipi del Bruc.

DOC. ANT. 1205: *S. Paulo de Guardia* (*Cart.* St. Cugat III, 376); 1359: *Castell de la Guardia des Bruch* (CoDoACA XII, 31).

La Guàrdia dels Prats o *la Guàrdia d'Ermemir*, poble del municipi de Montblanc, prop del riu Anguera.

PRON. MOD.: *lə gwárdiə*, Casacuberta (c. 1920).

DOC. ANT. 1184: *Guardia de Pratis* (Kehr, *Papsturk.*, 512); 1197: *Gardia Pratorum* --- *Guardie de Pratis* (*Cart.* Poblet, 1197); 1359: *La Guardia des Prats* (CoDoACA XII, 40).

La Guàrdia d'Urgell, poblet agr. a Tornabous.

PRON. MOD.: *la gwárdia*, a Ivars: Casacuberta 1920.

DOC. ANT. 1080: *Guardia Dei* (en un document llegit a l'Arxiu de Solsona); 1359: *La Guardia* (CoDoACA XII, 60).

Del diminutiu:

Sant Salvador de GUARDIOLA, municipi de Bages, al S. de Manresa.

PRON. MOD.: *gwördiölə*, oït a Santpedor i a Canç, per Casacuberta (c. 1920).